

*Edyta Więclawska, dr nauk hum. tłumacz przysięgły z języka angielskiego
36-030 Białowa, ul. Armii Krajowej 54/2*

Tłumaczenie poświadczone z języka angielskiego

Numer Repertorium 127/2016

1

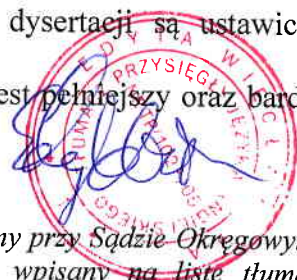
Prof. dr hab. Teodor Hrehovčik
Uniwersytet Rzeszowski
30 maja, 2016 r.

RECENZJA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ AUTORSTWA MGR MAGDALENY TRINDER

WPLYW POZIOMU EKSTRAWERSJI, POCZUCIA UMIEJSCOWIENIA KONTROLI ORAZ PŁCI NA UMIEJĘTNOŚCI RECEPTYWNE W AKWIZYCJI JĘZYKA DRUGIEGO (AN INVESTIGATION INTO THE LEVEL OF EXTROVERSION, LOCUS OF CONTROL AND GENDER ON LISTENING AND READING PROFICIENCY IN SECOND LANGUAGE ACQUISITION)

Można powiedzieć, iż celem nadrzędnym recenzowanej rozprawy doktorskiej jest sformułowanie odpowiedzi na pytanie, dlaczego niektórzy ludzie uczą się języków obcych z większą skutecznością, niż inni. Chociaż próby analizowania określonych czynników, które różnią uczących się języka nie należą do nowych, każda analiza dotycząca przedmiotowego zagadnienia zasługuje na uznanie, w szczególności z uwagi na stosowanie różnych zmiennych oraz odniesienie do różnych grup docelowych.

Badanie stanowi wartość dodaną ze względu na metodę zastosowaną przez Autorkę. Wszystkie zgromadzone dane oraz obserwacje zamieszczone w dysertacji są ustawicznie zestawiane z danymi innych badaczy, co sprawia, że ogólny obraz jest pełniejszy oraz bardziej

Ja, Edyta Więclawska, tłumacz przysięgły z języka angielskiego ustanowiony przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie, Polska z siedzibą przy ul. Plac Śreniawitów 3, 35-959; wpisany na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod nr TP/1023/05 Polska. Potwierdzam zgodność niniejszego tłumaczenia z oryginałem w języku angielskim. Białowa, 30 czerwca 2016 r., Numer Repertorium 127/2016.

*Edyta Więclawska, dr nauk hum. tłumacz przysięgły z języka angielskiego
36-030 Białowa, ul. Armii Krajowej 54/2*

Tłumaczenie poświadczone z języka angielskiego

Numer Repertorium 127/2016

2

przekonywujący. Mając powyższe na uwadze, można przyjąć, iż złożona dysertacja stanowi znaczący wkład do aktualnego stanu badań nad sposobami zwiększenia efektywności procesu nauczania i uczenia się języków obcych.

Ambicją Autorki jest zbadanie, czy starannie dobrane zmienne mają wpływ na biegłość językową studentów studiów wyższych oraz jakie są zależności między nimi. Do zbadania wybrano następujące zmienne: płeć, poziom ekstrawersji oraz poczucie umiejscowienia kontroli. Taki dobór zmiennych, w szczególności uwzględnienie zmiennej poczucia umiejscowienia kontroli sprawia, iż badanie ma charakter unikalny oraz oryginalny. Jasno postawione hipotezy oraz problemy badawcze są poddane analizie poprzez zbadanie dwóch podstawowych umiejętności językowych, tj. czytania ze zrozumieniem oraz słuchania ze zrozumieniem.

Struktura tekstu całej dysertacji jest odpowiednia i pozwala zrealizować zamierzone cele, a tytuły poszczególnych sekcji sprawiają, że dyskusja jest prowadzona w logicznym porządku, od ogółu do szczegółu. Argumenty prezentowane w tekście są sformułowane w sposób precyzyjny, z odwołaniem do źródeł Autorki lub do innych źródeł. Każda sekcja tekstu dysertacji rozpoczyna się od opisanie jasno sprecyzowanych celów i kończy podsumowaniem.

Rozdział 1 rozpoczyna się od taksonomii, na którą Autorka powołuje się w całej dysertacji. Następnie czytelnik zostaje wprowadzony w odpowiedni kontekst poprzez przedstawienie osiągnięć w zakresie akwizycji drugiego języka oraz poprzez analizę pojęć takich jak płeć, ekstrawersja oraz poczucie umiejscowienia kontroli. Kolejne podrozdziały są poświęcone akwizycji języka, przy czym teorie związane z akwizycją drugiego języka są

Ja, Edyta Więclawska, tłumacz przysięgły z języka angielskiego ustanowiony przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie, Polska z siedzibą przy ul. Plac Śreniawitów 3, 35-959; wpisany na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod nr TP/1023/05 Polska. Potwierdzam zgodność niniejszego tłumaczenia z oryginałem w języku angielskim. Białowa, 30 czerwca 2016 r., Numer Repertorium 127/2016.

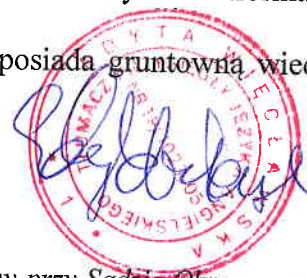
*Edyta Więclawska, dr nauk hum. tłumacz przysięgły z języka angielskiego
36-030 Białowa, ul. Armii Krajowej 54/2*

Tłumaczenie poświadczone z języka angielskiego

Numer Repertorium 127/2016

3

omówione w sposób precyzyjny, z przywołaniem wielu źródeł. Należy jednak nadmienić, iż taki szeroki zakres informacji nie pozostaje bez wpływu na przystępność lektury oraz klarowność przekazu, a w konsekwencji sprawia, iż czytelnik odnosi wrażenie czytania streszczenia, a nie większej pracy analitycznej, co wymaga od niego odpowiedniej koncentracji. To samo można powiedzieć o Rozdziale 2, który zawiera dyskusję dotyczącą poszczególnych czynników mających wpływ na akwizycję drugiego języka. Należy jednak zauważyć, iż w sekcji tej poruszone są zagadnienia, które nie dotyczą bezpośrednio recenzowanej pracy. Jest to zabieg celowy, gdyż tak szeroko zakrojone pole rozważań ma na celu odzwierciedlić złożony charakter wzajemnie powiązanych wpływów (str. 34). Autorka zaczyna od omówienia uwarunkowań społecznych, które, obok tradycyjnie wymienianych wpływów międzyjęzykowych, mogą niewątpliwie determinować wyniki nauczania języka obcego. Część następną zawiera wyczerpującą analizę czynników psychologicznych, kognitywnych oraz fizycznych. W tym miejscu Autorka ponownie daje dowód swojej wyjątkowo głębokiej wiedzy w przedmiocie wyników badań dotyczących takich obszarów jak motywacja, nastawienie, lęk, skłonność do podejmowania ryzyka, poczucie własnej skuteczności, poczucie umiejscowienia kontroli oraz osobowość. Zamieszone w dysertacji cytaty z publikacji różnych autorów są poddane krytycznej analizie, a czytelnik w ten sposób ma możliwość zapoznania się z przydatnym przeglądem osiągnięć i trendów w odnośnych obszarach. Wszystkie informacje zamieszone w tym rozdziale wskazują na to, iż Autorka rozprawy posiada gruntowną wiedzę merytoryczną oraz potrafi wyciągać trafne wnioski ze swojej analizy.

Ja, Edyta Więclawska, tłumacz przysięgły z języka angielskiego ustanowiony przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie, Polska z siedzibą przy ul. Plac Śreniawitów 3, 35-959; wpisany na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod nr TP/1023/05 Polska. Potwierdzam zgodność niniejszego tłumaczenia z oryginałem w języku angielskim. Białowa, 30 czerwca 2016 r., Numer Repertorium 127/2016.

*Edyta Więclawska, dr nauk hum. tłumacz przysięgły z języka angielskiego
36-030 Białowa, ul. Armii Krajowej 54/2*

Tłumaczenie poświadczone z języka angielskiego

Numer Repertorium 127/2016

4

Rozdział 3 stanowi trzon projektu badawczego z uwagi na to, iż zawiera on prezentację wyników badania empirycznego przeprowadzonego przez Autorkę. Badanie zostało przeprowadzone na grupie studentów języka angielskiego, na poziomie studiów wyższych. Omawiany rozdział rozpoczyna się od wprowadzenia teoretycznych założeń, po czym Autorka formułuje problemy badawcze oraz wysuwa hipotezy. Zmierzaniem Autorki jest odpowiedź na pytanie, czy istnieje znacząca różnica pomiędzy introwertykami a ekstrawertykami, jeśli chodzi o kompetencje czytania i słuchania ze zrozumieniem, przy wprowadzeniu płci oraz poczucia umiejscowienia kontroli jako zmiennych pobocznych. Główne, a zarazem konkretne problemy badawcze są podstawą do sformułowania hipotez.

Zamieszczony dalej opis metodologii badawczej spełnia najwyższe z możliwych standardów. Każdy szczegół badania jest dokładnie przemyślany, włączając w to dobór uczestników badania, narzędzi badawczych oraz zastosowaną procedurę. Dobrane instrumentarium oraz metodologia statystyczna, jak i procedura (składająca się z analiz jakościowych oraz ilościowych) stanowią gwarancję tego, iż wyniki badania mogą być zaakceptowane bez zastrzeżeń. Dla uwiarygodnienia wyników analiz, Autorka zdecydowała się przeprowadzić dobrze zaprojektowane wywiady z 15 wybranymi uczestnikami badania. Wnioski wyciągnięte z badania są w pewnym stopniu zaskakujące, gdyż wszystkie trzy hipotezy postawione na początku badania zostały obalone. Wskazują one na: brak różnic w wynikach nauczania pomiędzy mężczyznami i kobietami (przynajmniej w odniesieniu do studentów filologii angielskiej); na fakt, iż osiągnięcie lepszych wyników w sprawnościach

Ja, Edyta Więclawska, tłumacz przysięgły z języka angielskiego ustanowiony przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie, Polska z siedzibą przy ul. Plac Śreniawitów 3, 35-959; wpisany na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod nr TP/1023/05 Polska. Potwierdzam zgodność niniejszego tłumaczenia z oryginałem w języku angielskim. Białowa, 30 czerwca 2016 r., Numer Repertorium 127/2016.

*Edyta Więclawska, dr nauk hum. tłumacz przysięgły z języka angielskiego
36-030 Błażowa, ul. Armii Krajowej 54/2
Tłumaczenie poświadczone z języka angielskiego*

Numer Repertorium 127/2016

5

receptywnych poszczególnych uczniów nie jest determinowane poziomem ich ekstrawersji, ani ich poczuciem umiejscowienia kontroli; czy też na zależność in plus pomiędzy posiadaniem doświadczenia w uczeniu języka angielskiego, a poziomem wyników w uczeniu się. Recenzowana dysertacja zawiera wiele innych obserwacji oraz danych, jak i wskazówek dla dalszych badań. W tym kontekście można skierować do Autorki następujące pytanie. Czy możliwe jest, na podstawie wyników opisywanych badań, wysunięcie wniosków w odniesieniu do mniej homogenicznych grup uczących się języka angielskiego?

Podsumowując, Autorka dysertacji zebrała i zaprezentowała wiele cennych informacji dotyczących wielu aspektów różnic indywidualnych uczniów. Autorka stworzyła oraz przetestowała metody badania czynników, które mogą mieć wpływ na poziom biegłości uczniów języka angielskiego w grupie docelowej. Rozległa i głęboka analiza licznych, odnośnych źródeł, poprzedzona przygotowaniem odpowiedniego planu oraz przeprowadzona w odpowiedni sposób jest dowodem na to, iż prezentowane badanie stanowi istotny wkład do aktualnego stanu badań. Uzyskane wyniki mogą być pomocne dla specjalistów w dziedzinie akwizycji drugiego języka oraz dla wszystkich tych, którzy zamierzają prowadzić dalsze badania w przedmiotowym obszarze.

Końcowe komentarze: Dysertacja doktorska mgr Magdaleny Trinder¹ jest niewątpliwie dobrze napisanym tekstem, pokazującym wiedzę Autorki oraz bardzo sumienne podejście do pracy badawczej. Cele określone we wstępie zostały zrealizowane w stopniu satysfakcjonującym,

¹ W tekście - 'Magdy'. Z szerszego kontekstu wynika, iż chodzi o imię 'Magdaleny'

Ja, Edyta Więclawska, tłumacz przysięgły z języka angielskiego ustanowiony przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie, Polska z siedzibą przy ul. Plac Śreniawitów 3, 35-959; wpisany na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod nr TP/1023/05 Polska. Potwierdzam zgodność niniejszego tłumaczenia z oryginałem w języku angielskim. Błażowa, 30 czerwca 2016 r., Numer Repertorium 127/2016.

*Edyta Więclawska, dr nauk hum. tłumacz przysięgły z języka angielskiego
36-030 Błazowa, ul. Armii Krajowej 54/2
Tłumaczenie poświadczone z języka angielskiego*

Numer Repertorium 127/2016

6

w sposób wysoce profesjonalny. Przedstawiony w rozprawie materiał może stanowić punkt wyjścia dla dalszej pracy badawczej oraz nowych ambitnych projektów.

Zdecydowanie akceptuję niniejszą rozprawę jako dysertację doktorską i wnioskuję o przejście do kolejnego etapu zamknięcia przewodu doktorskiego. Równocześnie składam wniosek o przyznanie wyróżnienia za złożoną pracę.

Teodor Hrehovcik

[*odręczny podpis*]

Ja, Edyta Więclawska, tłumacz przysięgły z języka angielskiego ustanowiony przy Sądzie Okręgowym w Rzeszowie, Polska z siedzibą przy ul. Plac Śreniawitów 3, 35-959; wpisany na listę tłumaczy przysięgłych prowadzoną przez Ministra Sprawiedliwości pod nr TP/1023/05 Polska. Potwierdzam zgodność niniejszego tłumaczenia z oryginałem w języku angielskim. Błazowa, 30 czerwca 2016 r., Numer Repertorium 127/2016.